

Skatteutskottets yttrande

1980/81: 5 y

om överförande av investeringsfondsmedel till större anläggningar inom energiområdet

Till näringsutskottet

Näringsutskottet har berett skatteutskottet tillfälle yttra sig över motion 1980/81: 1982. I motionen yrkas att riksdagen beslutar sådana ändringar i lagstiftningen om allmän investeringfond och om insättning på tillfälligt vinstkonto, att medel inestående på investeringsfond och vinstfond skall kunna föras över från ett företag till ett annat i syfte att stimulera stora samverkansprojekt på energiområdet. En förutsättning bör enligt motionärens mening vara att företagen är i intressegemenskap med varandra och att överföringen är av väsentlig betydelse från samhällsekonomisk synpunkt. Motionären pekar på att reglerna om s. k. öppna koncernbidrag inom s. k. helägda koncerner år 1979 kompletterades med bestämmelser som ger regeringen möjlighet medge att bidrag – med avdragsrätt för givaren och skatteplikt för mottagaren – lämnas från ett företag till ett annat även om dessa inte ingår i en helägd koncern.

De grundläggande förutsättningarna för att ett öppet koncernbidrag skall beaktas vid beskattningen anges i punkt 3 första–tredje styckena av anvisningarna till 43 § kommunalskattelagen. En huvudregel är att det måste finnas ett nära ägarsamband mellan de berörda företagen. Avdrag medges nämligen endast för sådana koncernbidrag som lämnas från ett moderföretag till ett helägt dotterbolag, från ett helägt dotterbolag till moderföretaget eller mellan systerföretag, dvs. mellan ett moderföretags två helägda dotterbolag. Med helägt dotterbolag menas ett företag i vilket moderföretaget äger mer än 90 % av aktierna.

Huvudsyftet med bestämmelserna om koncernbidrag är att göra möjligheterna till skattemässig resultatutjämning likvärdiga oavsett om verksamheten inom en koncern av organisatoriska skäl förlagts till två eller flera formellt fristående företag eller varit samlad hos ett enda företag. Detta neutralitetskrav innebär att koncernbidrag mellan företag verksamma i olika kommuner får leda till resultatutjämning mellan verksamheterna endast i den mån en sådan utjämning över kommungränsen varit möjlig om verksamheterna bedrivits av ett enda företag. Särskilda regler har införts för att säkerställa ett sådant resultat. Dessa regler begränsar inte givarens avdragsrätt men har betydelse för bidragets behandling hos det mottagande företaget. De innebär nämligen att mottagaren i vissa fall skall beskattas för hela eller en del av bidraget i givarens kommun. Detta brukar kallas återläggning.

1 Riksdagen 1980/81. 6 saml. Yttr. nr 5

Enligt 13 § lagen om allmän investeringsfond kan, om särskilda skäl föreligger, regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen medge att ett företags allmänna investeringsfond helt eller delvis övertas av ett annat företag. För sådant medgivande gäller samma villkor i fråga om ägarsamband mellan de berörda företagen som för öppna koncernbidrag. En motsvarande bestämmelse finns i 13 § lagen om insättning på tillfälligt vinstkonto.

Motionären menar att företag som gjort avsättning till investeringsfond eller vinstfond vilken ännu inte tagits i bruk eller som ämnar göra sådan avsättning skall ha möjlighet att, i avvaktan på en framtida satsning tillsammans med andra företag i ett större projekt, överföra fondmedel att användas i det större projektet. Innebörden av yrkandet är att regeringen, i enlighet med vad som gäller i fråga om koncernbidrag, skall kunna medge dispens från kravet på ägarsamband i samband med överföring av investeringsfondsmedel och vinstkontomedel från ett företag till ett annat. För rätt till överföring bör enligt motionären krävas att företagen är i intressegemenskap med varandra och att det rör sig om satsningar för att tillgodose uppgifter av väsentlig samhällsekonomisk betydelse, exempelvis oljeprospektering och uppförande av kärnkraftverk.

I fråga om koncernbidrag mellan företag verksamma i olika kommuner gäller som tidigare nämnts särskilda regler som innebär att mottagaren i vissa fall skall beskattas för hela eller en del av bidraget i givarens kommun. Någon motsvarighet till denna s. k. återläggning finns inte när det gäller investeringsfond eller vinstkonto. Detta förhållande brukar å andra sidan enligt vad utskottet erfarit endast i undantagsfall föranleda dispensmyndigheten att avslå ansökan om rätt till överföring av fondmedel mellan företag i skilda kommuner.

Utskottet vill inte bestrida att det någon gång kan finnas ett behov av att överföra fondmedel även mellan företag som inte ingår i en helägd koncern och att detta bl. a. gäller sådana situationer som motionären åsyftar. Utskottet, som inte är berett att utan närmare utredning medverka till en dispensregel av den art som avses i motionen, förutsätter att regeringen ägnar frågan uppmärksamhet vid de fortsatta övervägandena om företagsbeskattningen.

Med det anförda förslår skatteutskottet att näringsutskottet avstyrker bifall till motion 1980/81: 1982.

Stockholm den 7 april 1981

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Stig Josefson (c), Rune Ångström (fp), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c)*, Bo Forslund (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Egon Jacobsson (s), Anita Johansson (s)*, Bo Södersten (s) och Ewy Möller (m).

* Ej närvarande vid yttrandets justering.

